

МИКОЛАЇВСЬКИЙ
АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Дайджест

судової палати у кримінальних справах
Миколаївського апеляційного суду
(щодо скасованих та змінених рішень судів
першої інстанції у кримінальних провадженнях)

травень 2019 року

5/2019

Показчик за назвою суду

Список скасованих рішень місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року

Арбузинський районний суд Миколаївської області, 3
Баштанський районний суд Миколаївської області, 3
Березанський районний суд Миколаївської області, 4
Врадіївський районний суд Миколаївської області, 5-6
Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області, 6-7
Заводський районний суд міста Миколаєва, 7-8
Ленінський районний суд міста Миколаєва, 8-15
Миколаївський районний суд Миколаївської області, 15-18
Новобузький районний суд Миколаївської області, 19
Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області, 20-22
Центральний районний суд міста Миколаєва, 22-24
Южноукраїнський міський суд Миколаївської області, 25-26

Список змінених рішень місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року

Баштанський районний суд Миколаївської області, 26-27
Новобузький районний суд Миколаївської області, 27-28
Казанківський районний суд Миколаївської області, 28
Центральний районний суд міста Миколаєва, 28-29
Южноукраїнський міський суд Миколаївської області, 29-31

Список вироків апеляційного суду, якими скасовано (повністю/частково) вироки місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року

Заводський районний суд Миколаївської області, 31-34
Центральний районний суд міста Миколаєва, 34-35

Список скасованих рішень місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року за результатами розгляду скарг на ухвали слідчих суддів

Заводський районний суд Миколаївської області, 36-44
Ленінський районний суд міста Миколаєва, 44-46
Центральний районний суд міста Миколаєва,

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

У травні 2019 року Миколаївським апеляційним судом проведено аналіз проблемних та спірних питань застосування норм Кримінального процесуального кодексу України, які стали причинами скасування та зміни рішень судів першої інстанції у результаті їх перегляду в апеляційному порядку.

У результаті аналізу судових рішень суддів першої інстанції таблиця виглядає наступним чином.

Список скасованих рішень місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року

Суд, рішення якого скасовано	Арбузинський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа <u>№ 471/845/17-к (провадження № 11-кп/812/148/19)</u> - ухвала
В якій частині рішення скасовано	Інформація заборонена для оприлюднення згідно з пунктом чотири частини першої <u>статті 7 Закону України "Про доступ до судових рішень"</u>
Суд, рішення якого скасовано	Баштанський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа <u>№ 468/1669/18-к (провадження № 11-кп/812/395/19)</u> - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу суду про повернення прокурору обвинувального акту у кримінальному провадженні, за обвинуваченням Р. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України, скасовано.</p> <p>Призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого засідання.</p> <p>Суд першої інстанції, при прийнятті рішення про повернення обвинувального акту прийшов до передчасного рішення про невідповідність обвинувального акту вимогам ст. 291 КПК України.</p> <p>Повернення обвинувального акту з підстав, не передбачених ст. 291 КПК України, не допускається та призводить до порушення розумних строків.</p> <p>Аналізуючи процесуальні дії, здійснені органами досудового розслідування під час розслідування кримінального провадження на стадії підготовчого судового засідання, суд першої інстанції вийшов за межі питань, передбачених ст. 314 КПК України, чим, на думку апеляційного суду, істотно порушив вимоги кримінального процесуального закону та принципи диспозитивності та змагальності сторін.</p> <p>На думку апеляційного суду, зазначені судом обставини не є перешкодою для призначення даного кримінального</p>

	<p>провадження до судового розгляду, а тому суд першої інстанції безпідставно повернув обвинувальний акт прокурору в порядку ст. 314 КПК України.</p> <p>За наведеного, ухвала суду першої інстанції не може вважатися законною і обґрунтованою, а тому підлягає скасуванню, а обвинувальний акт з матеріалами кримінального провадження – поверненню до суду першої інстанції з призначенням нового розгляду у суді першої інстанції зі стадії підготовчого судового засідання.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Березанський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 469/1608/17 (провадження № 11-кп/812/410/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок районного суду від 24 січня 2019 року стосовно П. скасовано та призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 370 КПК України судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до статті 94 цього Кодексу. Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Проте, на думку апеляційного суду, суд першої інстанції не дотримався вказаних вимог кримінального процесуального закону.</p> <p>Відповідно до абз.1 ч.4 ст.107 КПК України, фіксування за допомогою технічних засобів кримінального провадження в суді під час судового провадження є обов'язковим.</p> <p>Відповідно до ч.1 ст.108 КПК України, під час судового засідання ведеться журнал судового засідання.</p> <p>З матеріалів кримінального провадження вбачається, що 18.12.2017 року до Березанського районного суду Миколаївської області надійшли обвинувальні акти у кримінальному провадженні за ч. 1 ст. 125 КК України та ч.1 ст. 185 КК України щодо П., які були об'єднані в одне судові провадження. Ухвалою від 01.02.2018р. судовий розгляд</p>

	<p>вказаного кримінального провадження призначений на 26.04.2018р., який в подальшому відкладався ще 5 разів.</p> <p>Разом з тим, в матеріалах провадження відсутні журнали судових засідань від 09.08.2018р. та 18.01.2019р.</p> <p>Відсутність журналів судових засідань позбавляють апеляційний суд можливості перевірити перебіг судового провадження на відповідних стадіях, а також перевірити доводи, викладені в апеляційній скарзі потерпілого, а відтак відповідно до вимог ч. 2 ст.412 КПК України є безумовною підставою для скасування вироку суду першої інстанції.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Врадіївський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 474/761/18 (провадження № 11-кп/812/313/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок районного суду у відношенні Т. скасовано та призначено новий розгляд в суді першої інстанції. При формулюванні обвинувачення, в порушення вимог п. 2 ч. 3 ст. 374 КПК України, в обвинуваченні, визнаному судом доведеним, суд першої інстанції зазначив лише місце злочину, час його вчинення. Вказавши, що у Т. вилучено темно-зелені рослини, суд першої інстанції у формулюванні обвинувачення послався на висновки експертиз, тобто на докази (що є неприпустимим), виклавши повний зміст цих висновків, тобто не сформулював фактичні обставини злочину.</p> <p>Таким чином, у порушення вимог п. 2 ч. 3 ст. 374 КПК України в обвинуваченні, визнаному судом доведеним, не сформульовано фактичні обставини щодо суб'єктивної та об'єктивної сторони злочинів, передбачених ч.1 ст. 309, ч.2 ст. 310 КК України, у вчиненні яких Т. визнаний винним.</p> <p>Відсутність належного формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним, унеможливорює якісний і повний захист, що є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону.</p> <p>Згідно статті 6 Конвенції «Про захист прав людини і основоположних свобод», кожен має право на справедливий суд і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом встановленим законом, який встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.</p> <p>Європейський суд з прав людини у справі «Абрамян проти Росії» від 09.10.2008 року зазначив, що у тексті підпункту «а» п. 3 ст. 6 Конвенції вказано на необхідність приділяти особливу увагу роз'ясненню обвинувачення особі, стосовно якої</p>

	<p>порушено кримінальну справу. Деталі вчинення злочину можуть відігравати вирішальну роль під час судового розгляду кримінальної справи, оскільки саме з моменту доведення їх до відома підозрюваного він вважається письмово повідомленим про фактичні та юридичні підстави пред'явленого йому обвинувачення.</p> <p>Крім того, право бути поінформованим про характер і причини обвинувачення потрібно розглянути у світлі права обвинуваченого мати можливість підготуватися до захисту, гарантованого підпунктом «в» п. 3 ст. 6 Конвенції (див. рішення від 25 березня 1999 року у справі «Пелісьє та Сассі проти Франції, п. 54).</p> <p>Зазначене вище свідчить, що вирок суду за змістом та формою не відповідає вимогам статей 370, 374 КПК України та загальним засадам кримінального провадження, що є істотним порушенням вимог кримінального процесуального законодавства.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 473/387/19 (провадження № 11-кп/812/428/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу суду про відмову у відкритті провадження за заявою засудженого С. про перегляд вироку Апеляційного суду Миколаївської області від 21 червня 2004 року за нововиявленими обставинами скасовано та призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Статтею 462 КПК України передбачено вимоги до заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами.</p> <p>Частиною 2 статті 464 КПК України встановлено, що не пізніше наступного дня після надходження заяви до суду суддя перевіряє її відповідність вимогам статті 462 цього Кодексу і вирішує питання про відкриття кримінального провадження за нововиявленими обставинами.</p> <p>Відповідно до вимог частини 3 статті 464 КПК України, до заяви про перегляд рішення за нововиявленими обставинами, яка не оформлена згідно з вимогами, передбаченими статтею 462 цього Кодексу, застосовуються правила частини 3 статті 429 цього Кодексу, відповідно до яких заява повертається у визначених цією статтею випадках.</p> <p>Таким чином, на стадії вирішення питання щодо відкриття кримінального провадження за нововиявленими обставинами та перевірки заяви на відповідність вимогам статті 462 КПК України процесуальним законом передбачено можливість</p>

	<p>прийняти рішення про відкриття провадження за такою заявою або про повернення її у встановлених частиною 3 статті 429 КПК випадках.</p> <p>Виходячи з системного аналізу положень частини 3 статті 429 КПК України, відмова у відкритті кримінального провадження за нововиявленими обставинами процесуальним законом не передбачено.</p> <p>Тобто, суд першої інстанції прийняв рішення, яке не передбаченого КПК України.</p> <p>Окрім того, матеріали судового провадження не містять даних на підтвердження того, що засуджений С. 21 серпня 2017 року звертався до Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області з аналогічною заявою про перегляд вироку суду за нововиявленими обставинами, відсутні дані щодо відмови від вказаної заяви, постановлення з цього приводу ухвали, а також постановлення вказаним судом ухвали про залишення без задоволення заяви засудженого С. про перегляд вироку Апеляційного суду Миколаївської області від 21 червня 2004 року у зв'язку із нововиявленими обставинами.</p> <p>Однак, суд першої інстанції посилається на вказані дані.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 472/1200/16-к (провадження № 11-кп/812/66/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок міськрайонного суду від 16 березня 2018 року у відношенні Ф. скасовано та призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>Під час апеляційного розгляду встановлено про недотримання положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, правозастосовної практики Європейського суду з прав людини та вимог закону щодо забезпечення реалізації конституційного права обвинуваченого на захист, що полягає у незабезпеченні ефективної реалізації права на захист в судовому провадженні.</p> <p>У вказаному кримінальному провадженні захист обвинуваченого Ф. здійснював адвокат Н., який раніше здійснював захист Р., що порушує вимоги ч.1 ст. 46 КПК України, згідно якої захисник не має права взяти на себе захист іншої особи або надавати їй правову допомогу, якщо це суперечить інтересам особи, якій він надає або раніше надавав правову допомогу.</p> <p>Оскільки захисник Н. раніше надавав правову допомогу Р.(який був засуджений за дії, до яких його, згідно</p>

	<p>обвинувачення, визнаного судом доведеним, підбурих Ф. Саме за ці дії Ф. обвинувачується у даному кримінальному провадженні. В суді першої інстанції Ф. вину не визнав.), тому з урахуванням вищевикладеного він не мав права здійснювати захист обвинуваченого Ф. у даному кримінальному провадженні, оскільки інтереси останнього суперечить інтересам Р., якому захисник раніше надавав правову допомогу.</p> <p>Однак, суд першої інстанції, розглядаючи кримінальне провадження у відношенні Ф. по суті на дані обставині уваги не звернув.</p> <p>Отже, внаслідок порушення вимог ч.1 ст. 46 КПК України порушено право обвинуваченого Ф. на захист у суді першої інстанції під час судового розгляду кримінального провадження. Таке порушення є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/3861/17 (провадження № 11-кп/812/193/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок районного суду від 10 жовтня 2018 року, відносно Д., Є. та К. скасовано та призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Під час судового розгляду, в суді першої інстанції, в порядку ст. 338 КПК України, прокурором 23.02.2019 р. змінено пред'явлене Є., К. та Д. обвинувачення, зокрема, перекваліфіковано дії обвинувачених Є. та К. з ч. 2 ст. 186 КК України на ч. 1 ст. 125 КК України – умисне нанесення легких тілесних ушкоджень, а дії обвинуваченого Д. перекваліфіковано з ч. 2 ст. 186 КК України, на ч. 2 ст. 185 КК України – таємне викрадення чужого майна, вчинене повторно.</p> <p>Вказаними змінами обвинувачення прокурор фактично порушив питання про застосування закону України про кримінальну відповідальність, який передбачає відповідальність за менш тяжке кримінальне правопорушення, в тому числі, зменшив обсяг пред'явленого обвинувачення.</p> <p>Як вбачається з матеріалів провадження, потерпілий К. не надавав суду першої інстанції будь-яких заяв про розгляд кримінального провадження відносно Є., К. та Д. за його відсутності.</p> <p>Згідно журналів судового засідання, після зміни обвинувачення прокурором, потерпілий К., інтересів якого безпосередньо стосуються зміни в обвинувальному акті, присутній не був. Даних про те, що потерпілому належним</p>

	<p>чином вручено новий обвинувальний акт, а також роз'яснено право підтримувати обвинувачення у раніше пред'явленому обсязі, матеріали провадження не містять.</p> <p>На думку колегії суддів, не вручення потерпілому нового обвинувального акта, не з'ясування судом його позиції щодо зміненого прокурором обвинувачення, істотно порушило вимоги кримінального процесуального закону та позбавило потерпілого права на захист своїх законних інтересів, передбачених ст. ст. 56, 58, 61, 63 КПК України.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/2434/18 (провадження № 11-кп/812/472/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу суду від 1 березня 2019 року відносно Б. скасовано і призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Як слідує з положень частини 1 статті 105 КК України, неповнолітній, який вчинив злочин невеликої або середньої тяжкості, може бути звільнений судом від покарання, якщо буде визнано, що внаслідок щирого розкаяння та подальшої бездоганної поведінки він на момент постановлення вироку не потребує застосування покарання.</p> <p>Звільнення від кримінальної відповідальності, згідно частини 1 статті 97 КК України, можливе, лише коли неповнолітній вперше вчинив злочин невеликої тяжкості або необережний злочин середньої тяжкості.</p> <p>Вказаний вимог закону суд першої інстанції не дотримався.</p> <p>Так, суд першої інстанції вірно встановивши вчинення Б. кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 185 КК України, як таємне викрадення чужого майна, в той же час неправильно застосував закону України про кримінальну відповідальність.</p>

	<p>Як зазначено вище, неповнолітній може бути звільнений від кримінальної відповідальності лише у разі вчинення ним вперше злочину невеликої тяжкості або необережний злочин середньої тяжкості.</p> <p>Кримінальне правопорушення, передбачене частиною 1 статті 185 КК України, відповідно до положень статті 12 КК України, віднесено законом до категорії злочинів середньої тяжкості, а тому звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності, відповідно до статті 97 КК України, є неможливим.</p> <p>Тобто, судом першої інстанції неправильно застосовано закон України про кримінальну відповідальність, застосовано закон, який не підлягав застосування.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 489/1045/18 (провадження № 11-кп/812/433/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок районного суду від 22 лютого 2019 року відносно П. скасовано і призначено новий судовий розгляд у судді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Відповідно до пункту 2 частини 3 статті 374 КПК України, у мотивувальній частині вироку, у разі визнання особи винуватою, зазначається формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним, із зазначенням місця, часу, способу вчинення та наслідків кримінального правопорушення, форми вини і мотивів кримінального правопорушення.</p> <p>Об'єктивна сторона складу злочину – це зовнішній прояв злочинного посягання, що включає суспільно небезпечне і протиправне діяння, вчинене у певний час, визначеним способом, із застосуванням конкретних засобів, з настанням суспільно небезпечних наслідків. Особливе значення об'єктивної сторони складу злочину в теорії та судовій практиці</p>

обумовлене тим, що вона структурно входить в основу кримінальної відповідальності, визначає її межі, є умовою правильної кваліфікації та розмежування суміжних складів злочинів, а також елементи об'єктивної сторони складу злочину конструюють диспозицію кримінально-правової норми.

Згідно частини 3 статті 187 КК України, за якою кваліфіковано дії обвинуваченого П., кримінальна відповідальність настає за напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний з погрозою застосування насильства, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу (розбій), поєднаний з проникненням у інше приміщення.

Судом першої інстанції, всупереч вказаним нормам КПК України, у формулюванні обвинувачення, визнаного доведеним, не зазначений спосіб вчинення суспільно-небезпечних дій обвинуваченим, який, виходячи із змісту обвинувального акту, визначений шляхом розбою.

Окрім того, згідно частини 1 статті 263 КК України, за якою також кваліфіковані дії обвинуваченого П., кримінальна відповідальність настає за придбання, носіння та зберігання вогнепальної зброї без передбаченого законом дозволу.

Статтею 17 Закону України «Про виконання рішення застосування практики Європейського суду з прав людини» передбачено те, що суди застосовують при розгляді справи Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

Згідно статті 6 Конвенції «Про захист прав людини і основоположних свобод», кожен має право на справедливий суд і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом встановленим законом, який встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Європейський суд з прав людини у справі «Абрамян проти Росії» від 9 жовтня 2008 року зазначив, що у тексті підпункту «а» пункту 3 статті 6 Конвенції вказано на необхідність приділяти особливу увагу роз'ясненню обвинувачення особі, стосовно якої порушено кримінальну справу. Деталі вчинення злочину можуть відігравати вирішальну роль під час судового розгляду кримінальної справи, оскільки саме з моменту доведення їх до відома підозрюваного він вважається письмово повідомленим про фактичні та юридичні підстави пред'явленого йому обвинувачення (див. рішення від 19 грудня 1989 року у справі «Камасінські проти Австрії», пункт 79). Крім того, Європейський

	<p>суд з прав людини нагадує, що положення зазначеного вище підпункту «а» пункту 3 статті 6 Конвенції необхідно аналізувати у світлі більш загальної норми про право на справедливий судовий розгляд, гарантоване пунктом 1 цієї статті. У кримінальній справі надання повної детальної інформації щодо пред'явленого особі обвинувачення, а також про правову кваліфікацію, яку суд може дати відповідним фактам, є важливою передумовою забезпечення справедливого судового розгляду (див. рішення від 20 квітня 2006 року у справі «І.Н. та інші проти Австрії, пункт 34).</p> <p>Крім того, право бути поінформованим про характер і причини обвинувачення потрібно розглянути у світлі права обвинуваченого, мати можливість підготуватися до захисту, гарантованого підпунктом «в» пункту 3 статті 6 Конвенції (див. рішення від 25 березня 1999 року у справі «Пелісьє та Сассі проти Франції, пункт 54).</p> <p>Зазначене вище свідчить, що вирок суду першої інстанції за змістом та формою не відповідає вимогам статей 370, 374 КПК України та загальним засадам кримінального провадження.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Ленінський районний суд міста Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 489/4189/17 (провадження № 11-кп/812/110/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок районного суду від 05 червня 2018 року відносно С. в частині вирішення цивільного позову щодо відшкодування майнової шкоди скасовано, призначено новий розгляд в суді першої інстанції в цій частині в порядку цивільного судочинства. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Вирішуючи питання про задоволення цивільного позову в частині відшкодування майнової шкоди у кримінальному провадженні, суд першої інстанції не дотримався положень закону, які регулюють ці правовідносини.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 370 КПК України, судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Обґрунтованим є рішення, ухвалене на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджено доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до вимог ст. 94 КПК України.</p> <p>За змістом ч. 1 ст. 129 КПК України, ухвалюючи обвинувальний вирок, суд залежно від доведеності підстав і розміру позову задовольняє цивільний позов повністю або частково чи відмовляє в ньому.</p>

Частиною 5 ст. 128 КПК України, передбачено, що цивільний позов у кримінальному провадженні розглядається судом за правилами, встановленими цим Кодексом. Якщо процесуальні відносини, що виникли у зв'язку з цивільним позовом, цим Кодексом не врегульовані, до них застосовуються норми Цивільного процесуального кодексу України за умови, що вони не суперечать засадам кримінального судочинства.

Загальними вимогами цивільного процесуального права передбачено обов'язковість установлення судом під час вирішення спору обставин, що мають значення для справи, а також оцінки всіх доказів, з яких суд виходив при вирішенні позову.

Відповідно до вимог ст. 374 КПК України, у мотивувальній частині обвинувального вироку, окрім іншого, зазначаються підстави для задоволення цивільного позову. При цьому виходячи із законодавчих приписів суд своєму рішенні суд повинен навести точний розрахунок присуджених сум для відшкодування майнової шкоди.

Відповідно до роз'яснень, викладених у постанові Пленуму Верховного Суду України № 4 від 31.03.1995 р. «Про судову практику у справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди», розмір відшкодування моральної (немайнової) шкоди суд визначає залежно від характеру та обсягу страждань (фізичних, душевних, психічних тощо), яких зазнав позивач, характеру немайнових втрат (їх тривалості, можливості відновлення тощо) та з урахуванням інших обставин. При цьому суд має виходити із засад розумності, виваженості та справедливості. Визначаючи розмір відшкодування моральної шкоди, суд має навести відповідні мотиви.

Як вбачається з матеріалів кримінального провадження, потерпілий Д. подав до суду першої інстанції цивільний позов про стягнення з обвинуваченого С. майнової шкоди в розмірі 17 271,02 грн. та моральної шкоди – 200 000 грн., до цивільного позову потерпілим додані копії, та, в подальшому оригінали документів, якими він обґрунтовував спричинену йому майнову шкоду.

Задовольняючи цивільний позов потерпілого частково, суд першої інстанції в частині стягнення майнової шкоди в розмірі 17 271,02 грн. зазначив, що вказані вимоги потерпілого підлягають частковому задоволенню на підставі ст. ст. 1166, 1195 ЦК України, в розмірі 7 076,39 грн., враховуючи встановлені обставини завдання такої шкоди обвинуваченим, внаслідок заподіяння потерпілому тяжких тілесних ушкоджень,

	<p>розмір якої доведений, наданими потерпілим документами, з урахуванням відшкодованої обвинуваченим шкоди в сумі 1 000 грн.</p> <p>Але, разом з цим, вирок не містить конкретного розрахунку суми для відшкодування майнової шкоди потерпілому на лікування отриманих ним тілесних ушкоджень встановлених судом, а саме за ч. 1 ст. 121 КК України. Суд першої інстанції не перевіряв усіх вимог позивача, не дослідив із додержанням ч. 6 ст. 22 КПК України, письмові докази (товарні, фіскальні чеки, тощо), не оцінив їх відповідно до ст. 94 КПК України з точки зору належності й допустимості, і на обґрунтування свого рішення про стягнення із С. коштів у рахунок відшкодування завданої майнової шкоди, не навів у вирокі жодного доказу й точного розрахунку сум, присуджених на користь Д.</p> <p>Крім того, судом не встановлено, які саме ліки, за призначенням лікаря, витрачені на лікування потерпілого, з урахуванням доведеного обвинувачення за вирокі суду. Крім того за змістом вирокі, незрозуміло чи задоволений позов потерпілого щодо відшкодування витрат на правову допомогу.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 489/5718/17 (провадження № 11-кп/812/404/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок районного суду від 08 лютого 2019 року у відношенні Д. скасовано та призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>При формулюванні обвинувачення, в порушення вимог п. 2 ч. 3 ст. 374 КПК України, визнаному судом доведеним, суд першої інстанції не навів мотивів вчинення Д. даного кримінального правопорушення. При тому, що Д. у суді заперечував викладену стороною обвинувачення версію подій, зазначав про те, що він діяв у стані необхідної оборони.</p> <p>Але, суд першої інстанції не спростував його аргументів, не зазначив у вирокі, чому не погоджується із ними. При тому, що мотивування судового рішення передбачає, що кожний доречний і важливий аргумент сторони кримінального провадження повинен бути проаналізований і одержати відповідь суду.</p> <p>Визнаючи Д. винним у вчиненні злочину, суд першої інстанції обмежився лише посиланням на зміст доказів, але взагалі докази не проаналізував, не навів мотивів на спростовування доводів обвинуваченого та його захисника, а також доводів інших сторін кримінального провадження.</p>

	<p>Крім того, як видно з обвинувального акта, прокурор у ньому зазначає, що Д. вчинив замах на умисне вбивство з хуліганських мотивів (п. 7 ч.2 ст. 115 КК України), але в обвинувальному акті не зазначено, у чому саме полягають ці хуліганські дії. В свою чергу, суд першої інстанції, виключивши з обвинувачення цю кваліфікуючу ознаку злочину, взагалі не мотивував свої висновки та належної оцінки твердженню сторони обвинувачення про наявність кваліфікуючої ознаки, передбаченої п. 7 ч.2 ст. 115 КК України, не надав.</p> <p>Також, згідно обвинувального акта, Д. інкримінується замах на вчинення умисного вбивства двох осіб (п. 1 ч.2 ст. 115 КК України). Разом із тим, у кримінальному провадженні потерпілим визнана лише одна особа - З., а інша особа К. перебуває у статусі свідка. Така неузгодженість між висунутим обвинуваченням та фактичними обставинами кримінального провадження судом першої інстанції залишена поза увагою.</p> <p>Таким чином, вирок не відповідає вимогам ст. 370 КПК України, оскільки ухвалений із порушенням загальних засад кримінального провадження – законності, забезпечення права на захист, а також не містить належних мотивів його ухвалення.</p> <p>Також, вирок не відповідає п. 2 ч. 3 ст. 374 КПК України, оскільки не містить належне формулювання обвинувачення за ч. 2 ст. 15, п.п. 1, 5, 13 ч.2 ст. 115 КК України.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Миколаївський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 480/1535/18 (провадження № 11-кп/812/432/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок суду відносно А. скасовано і призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>Обвинуваченого А. звільнено з-під варти.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Відповідно до статей 59, 63 Конституції України, кожен має право на професійну правничу допомогу, право на захист.</p>

	<p>Гарантії права на захист у разі кримінального обвинувачення передбачені й у п. «d» ч. 3 ст. 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 року та підпункті (с) п. 3 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.</p> <p>Згідно положень частини 2 статті 20 КПК України, суд зобов'язаний роз'яснити обвинуваченому його права та забезпечити право на кваліфіковану правову допомогу з боку обраного ним або призначеного захисника.</p> <p>Право на ефективний захист, як основну ознаку справедливого судового розгляду, Європейський суд з прав людини висловив в рішенні у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» від 21 квітня 2011 року (п.262).</p> <p>Статтею 412 КПК України передбачено, що істотними є такі порушення вимог кримінального процесуального закону, які перешкодили чи могли перешкодити суду ухвалити законне та обґрунтоване судове рішення.</p> <p>Згідно з частиною 2 статті 345 КПК України, після ознайомлення обвинуваченого з пам'яткою головуючий з'ясовує, чи зрозуміло йому його права та обов'язки і у разі необхідності роз'яснює їх.</p> <p>Вказаних вимог закону суд першої інстанції не дотримався.</p> <p>Як свідчать матеріали кримінального провадження, зокрема, журнал судового засідання та аудіозапис судового засідання, який міститься на технічному носії фіксації кримінального провадження, суд першої інстанції не з'ясовував у обвинуваченого А. щодо вручення йому пам'ятки про його права та обов'язки, у тому числі право на кваліфіковану правову допомогу з боку обраного ним або призначеного захисника, що є порушенням права на захист обвинуваченого.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Миколаївський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 480/315/18 (провадження № 11-кп/812/384/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок суду від 22 січня 2019 року відносно Н. скасовано, призначено новий розгляд в суді першої інстанції в іншому складі суду.</p> <p>Так, одним із завдань кримінального провадження ст.2 КПК України визначено необхідність забезпечення до кожного учасника кримінального провадження застосування належної правової процедури.</p> <p>Відповідно до ч.3 ст.374 КПК України у мотивувальній частині вироку зазначається формулювання обвинувачення, визнаного</p>

судом доведеним, із зазначенням місця, часу, способу вчинення та наслідків кримінального правопорушення, форми вини і мотивів кримінального правопорушення, докази на підтвердження встановлених судом обставин, а також мотиви неврахування окремих доказів.

У постанові Пленуму Верховного Суду України від 26.09.1990 року «Про виконання судами України законодавства і постанов Пленуму Верховного Суду України з питань судового розгляду кримінальних справ і постановлення вироку» суди націлюються на те, що мотивувальна частина обвинувального вироку має містити насамперед формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним, з обов'язковим зазначенням місця, часу, способу вчинення та наслідків злочину, форми вини і його мотивів.

Відсутність належного формулювання обвинувачення унеможлиблює якісний і повний захист і, як наслідок, має бути беззаперечною підставою для скасування вироку.

У рішенні від 09.10.2008 року, прийнятому у справі «Абрамян проти Росії», вказано: «Деталі скоєння злочину можуть відігравати вирішальну роль під час розгляду кримінальної справи, оскільки саме з моменту доведення їх до відома підозрюваного він офіційно вважається письмово повідомленим про фактичні та юридичні підстави пред'явленого йому обвинувачення». В цьому ж рішенні ССГІЛ нагадав, що положення підпункту «а» п. 3 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод необхідно аналізувати у світлі більш загальної норми про право на справедливий судовий розгляд, гарантоване п. 1 цієї статті. У кримінальній справі надання повної, детальної інформації щодо пред'явленого особі обвинувачення та, відповідно, правової кваліфікації, яку суд може дати відповідним фактам, є важливою передумовою забезпечення справедливого розгляду.

Зазначених вимог чинного законодавства України та практики Європейського Суду з прав людини судом при ухваленні вироку стосовно Н. не дотримано.

Судом першої інстанції в порушення вимог п.2 ч.3 ст. 374 КПК України у вироку не викладено формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним, із зазначенням місця, часу, способу вчинення та наслідків кримінального правопорушення, форми вини і мотивів кримінального правопорушення.

Мотивувальна частина вироку містить лише обставини, за якими органом досудового розслідування висунуто обвинувачення Н у вчиненні кримінального правопорушення,

	<p>передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України. Разом з тим, не погодившись з цим обвинуваченням, суд першої інстанції не виклав у вирок формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним, що дозволило би при зіставленні ознак установленого судом злочинного діяння і ознак злочину, передбаченого ч.1 ст. 185 КК України, дійти висновку про їх відповідність.</p> <p>Крім того, судом першої інстанції допущено суперечності у викладі доказів у справі. Так, судом у вирокі зазначено, що не зважаючи на невизнання обвинуваченим своєї вини в пред'явленому йому обвинуваченні за ч.3 ст. 185 КК України, його вина підтверджується належними та допустимими доказами. В той же час, дії обвинуваченого щодо таємного викрадення майна потерпілого Б. судом першої інстанції кваліфіковані за ч.1 ст. 185 КК України.</p> <p>Окрім того, як встановлено судом апеляційної інстанції Н., відповідно до відомостей, що містяться в свідощті про шлюб змінив змінив прізвище на С., разом з тим вирок суду ухвалено стосовно Н. Таким чином, судом належним чином не встановлено особу обвинуваченого.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Миколаївський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 480/887/18 (провадження № 11-кп/812/416/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок суду від 12 лютого 2019 року відносно С. скасовано та призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до ст. 349 ч. 3 КПК України суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується. При цьому суд з'ясовує, чи правильно розуміють зазначені особи зміст цих обставин, чи немає сумнівів у добровільності їх позиції, а також роз'яснює їм, що у такому випадку вони будуть позбавлені права оскаржити ці обставини в апеляційному порядку.</p> <p>Із аудіозапису судового засідання суду першої інстанції від 12 лютого 2019 року вбачається, що головуючий, хоч і зазначив про можливість здійснити розгляд без дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорується, передбаченому ст. 349 ч. 3 КПК України, проте не роз'яснив, що у такому випадку учасники судового провадження будуть позбавлені права оскаржити ці обставини в апеляційному порядку. Суд належним чином не з'ясував позиції обвинуваченого С. щодо можливості</p>

	такого розгляду та чи правильно розуміє він зміст цих обставин, тим самим допустив порушення зазначених вимог закону.
Суд, рішення якого скасовано	Новобузький районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 481/1200/16-к (провадження № 11-кп/812/477/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок районного суду від 11.03.2019 року відносно П. скасовано, призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Статтею 129 Конституції України визначено основні засади здійснення судочинства, однією з яких є гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами.</p> <p>Згідно з ст. 11 ч. 6 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» при розгляді справ перебіг судового процесу фіксується технічними засобами в порядку, встановленому законом.</p> <p>З 1 січня 2019 року набрали чинності норми щодо застосування під час судового розгляду відеозаписувальних технічних засобів.</p> <p>Так, відповідно до ч.5 ст.27 КПК України в редакції Закону № 2213-VIII від 16.11.2017 року під час судового розгляду та у випадках, передбачених цим Кодексом, під час досудового розслідування забезпечується повне фіксування судового засідання та процесуальних дій за допомогою звуко- та відеозаписувальних технічних засобів. Офіційним записом судового засідання є лише технічний запис, здійснений судом у порядку, передбаченому цим Кодексом.</p> <p>Однак, суд першої інстанції під час судових засідань не в повній мірі дотримався наведених процесуальних вимог.</p> <p>Зі змісту журналів судових засідань від 07.03.2019 та 11.03.2019р. вбачається, що технічна фіксація здійснювалася за допомогою системи технічної фіксації судових процесів «Акорд», але в матеріалах провадження міститься лише звуко-фонограма даних судових засідань. Відеозапис судових засідань відсутній.</p> <p>Крім того, при перевірці матеріалів провадження в суді апеляційної інстанції встановлено, що звукозапис судових засідань за 14.11.2016р., 22.11.2016 р. та частково за 21.06.2017р. неналежної якості, що унеможлиблює чітко прослідкувати хід судового засідання.</p> <p>Відсутність належної якості звукозапису судових засідань за 14.11.2016р., 22.11.2016 р. та частково за 21.06.2017р. та відсутність відеозапису судових засідань від 07.03.2019 та 11.03.2019р. є безумовною підставою для скасування рішення</p>

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

	суду першої інстанції із призначенням нового судового розгляду.
Суд, рішення якого скасовано	Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 484/4767/18 (провадження № 11-кп/812/244/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок суду відносно О. скасовано, а провадження по справі закрито на підставі п. 5 ч.1 ст. 284 КПК України в зв'язку зі смертю обвинуваченого.</p> <p>Відповідно до п.5 ч.1 ст. 284 КПК України кримінальне провадження закривається у разі смерті обвинуваченого.</p> <p>Крім того, статтею 417 КПК України регламентовано порядок закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції. Так, суд апеляційної інстанції, встановивши обставини, передбачені ст. 284 КПК України, скасовує обвинувальний вирок чи ухвалу і закриває кримінальне провадження.</p> <p>Від близьких родичів обвинуваченого заяв щодо реабілітації обвинуваченого О. не надходило.</p> <p>Враховуючи, що обвинувачений О. помер, а заяви про реабілітацію обвинуваченого не надійшло, вирок суду першої інстанції підлягає скасуванню із закриттям кримінального провадження щодо О. на підставі п. 5 ч. 1 ст. 284 КПК України.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 1-131/11 (провадження № 11-кп/812/402/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу суду від 21.02.2019 року скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою клопотання З. задоволено, звільнено З. від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку Первомайського міськрайонного суду Миколаївської області від 16.08.2013 року.</p> <p>Судом першої інстанції в ході розгляду клопотання засудженого З. було допитано засудженого, досліджено всі обставини і на підставі них суд прийшов до висновку, що строк давності виконання обвинувального вироку не закінчився, оскільки З. свідомо ухилявся від відбування призначеного покарання.</p> <p>Колегія суддів з даним висновком не погоджується.</p> <p>Так, З. в суді першої інстанції та його захисник в суді апеляційної інстанції пояснювали, що З. не був присутній під час проголошення вироку Первомайського міськрайонного суду Миколаївської області від 16.08.2013 року, але дійсно знав про</p>

нього. Увесь час з 2013 року З. проживав за тією адресою, яка зазначена у вирокі суду. Окрім того, вважають, що ті факти, що він не змінював номер свого мобільного телефону, та нетривалий час навчався в 2015 році за програмою підготовки водіїв, при цьому проживав за своєю адресою, а тільки їздив на навчання до даної організації, доводять, що він не переховувався, а пасивно чекав на виконання вироку. При цьому, працівниками Первомайського ВП ГУНП в Миколаївській області ніяких розшукових дій відносно нього не проводилось.

Дані доводи знайшли своє підтвердження матеріалами провадження. Перевіривши дані матеріали, колегія суддів встановила, що у вирокі Первомайського міськрайонного суду Миколаївської області від 16.08.2013 року зазначено, що З. постійно проживає за відповідною адресою.

Окрім того, як вбачається з матеріалів провадження, 06.10.2014 року за вих. № 11772 на адресу Оболонського РУ ГУ МВС України в м. Києві судом першої інстанції було надіслано останнє нагадування з проханням повідомити про виконання вироку суду від 16.08.2013 року, на що було отримано відповідь про те, що засудженого З. оголошено в державний розшук, проте проведеними заходами встановити місцезнаходження З. не виявилось можливим.

Надалі матеріали кримінального провадження не містять будь-яких нагадувань суду щодо виконання вироку відносно З. і тільки через 4 роки, а саме 02.02.2018 року на адресу Оболонського УП ГУНП України в м. Києві повторно було надіслано нагадування з проханням повідомити про виконання вироку суду від 16.08.2013 року.

Зазначене свідчить, що органами поліції дії по розшуку З. проводились вкрай не ефективно.

Зважаючи на зазначене, колегія вважає, що достовірних даних, які б свідчили про те, що обвинувачений З. навмисно ухилявся від відбування покарання матеріали кримінального провадження не містять.

Так, ухилення від відбування покарання – це умисне діяння засудженого, спрямоване на те, щоб уникнути приведення обвинувального вироку до виконання. До таких дій відносять зміну прізвища, підроблення документів, зміну місця проживання чи роботи.

Якщо обвинувальний вирок не приведений у виконання не з вини засудженого, то такі дії не можна кваліфікувати як ухилення від відбування покарання. Не можливо вважати ухиленням від відбування покарання, зокрема: неявку

	<p>засудженого для відбування покарання, якщо він не був попереджений про необхідність такої явки у зв'язку з недбалістю органів виконання покарання, недбалою роботою канцелярії суду, органів внутрішніх справ тощо.</p> <p>Верховний Суд України на засіданні Судової палати у кримінальних справах 24 грудня 2015 року, розглядаючи справу № 5-324 кс 15, висловився про те, що особа засуджена до певного виду покарання, не несе правового обов'язку застосовувати правообмеження, які входять до його змісту, сама до себе - це виключна одностороння компетенція спеціальних державних органів, які виконують покарання.</p> <p>Положеннями ст. 80 КК України передбачено нормативне регулювання інституту звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку та встановлено імперативні строки, вплив яких є безумовною підставою для звільнення засудженого від відбування призначеного йому покарання.</p> <p>Правова природа вказаного виду звільнення від відбування призначеного покарання зумовлюється одностороннім обов'язком держави примусово реалізувати через спеціально уповноважені нею органи призначене особі покарання протягом певних строків.</p> <p>Водночас засуджена до певного виду покарання особа не може перебувати в потенційному очікуванні виконання покарання невизначений проміжок часу, у зв'язку із чим законодавчо встановлюються імперативні строки, вплив яких припиняє наявні між державою і засудженою особою кримінальні правовідносини, а отже, унеможливорює виконання покарання.</p> <p>Відтак, враховуючи, що термін, протягом якого не виконувався обвинувальний вирок Первомайського міськрайонного суду Миколаївської області від 16.08.2013 року відносно засудженого за ч.1 ст. 122, ч.1 ст. 396 КК України 3. становить понад 5 років, на даний час вже збіг строк давності його виконання та факту ухилення засудженим від його відбування не доведено, клопотання засудженого про звільнення його від відбування покарання на підставі п. 3 ч.1 ст. 80 КК України у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку підлягає задоволенню.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/11155/14-к (провадження № 11-кп/812/234/19) - ухвала

В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок суду відносно П. скасовано та призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>З матеріалів кримінального провадження, зокрема, даних журналу судового засідання та носія інформації, на якому зафіксоване кримінальне провадження, вбачається, що судом першої інстанції допитані й інші учасники кримінального провадження, зокрема потерпілі П. та Ш., свідок П. Але оскаржуваний вирок не містить показань потерпілих та наведеного свідка, в порушення вимог ч. 3 ст. 374 КК України, тобто не зважаючи на допит вказаних осіб у судовому засіданні, суд не виклав їх показань у вирокі та не надав їм будь-якої оцінки, з урахуванням вимог ст. ст. 94, 95 КПК України.</p> <p>Тобто, ухвалюючи виправдувальний вирок, суд першої інстанції не дослідив, та без відповідного мотивування у вирокі не навів, чому не прийняв до уваги, як докази сторони обвинувачення – показання потерпілих та свідка щодо фактичних обставин кримінального провадження, показання яких, на думку сторони обвинувачення, у сукупності з відеозаписом з камер спостереження підтверджує відсутність з боку потерпілих протиправного посягання на П., яке б викликало невідкладну необхідність у заподіянні шкоди їх здоров'ю. Тобто наведені докази могли істотно вплинути на рішення суду під час вирішення питання про винуватість або невинуватість обвинуваченого.</p> <p>Що стосується інших доказів, наданих сторонами кримінального провадження, то вбачається односторонність їх дослідження судом першої інстанції, без належної оцінки, що у сукупності із наведеними вище обставинами, призвело до неповноти судового розгляду справи, під час якого залишились недослідженими обставини, з'ясування яких може мати істотне значення для ухвалення законного, обґрунтованого та справедливого судового рішення.</p> <p>Таким чином, аналізуючи оскаржуваний вирок, суд апеляційної інстанції вважає, що його зміст не відповідає вимогам законності, обґрунтованості та вмотивованості. Судом першої інстанції не досліджено та не надано оцінки всім доказам, якими орган досудового розслідування обґрунтовував доведеність обвинувачення П. у вчиненні інкримінованого злочину, не навів мотивів, із яких він відкинув їх.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/8650/14-к (провадження № 11-кп/812/33/19) – ухвала

**В якій частині
рішення
скасовано**

Ухвалу суду, якою А. звільнено від кримінальної відповідальності за вчинення ним кримінальних правопорушень, передбачених ч.1 ст. 122, ч.2 ст. 345 КК України, а провадження у справі закрито, – скасовано. Кримінальне провадження за обвинуваченням А. за ч.1 ст.122, ч.2 ст.345 КК України закрито з підстав, передбачених п.3 ч.1 ст. 49 КК України у зв'язку із закінченням строків давності.

Відповідно до ст. 48 КК України та роз'яснень п.7 Постанови Пленуму Верховного Суду України №2 від 23.12.2005 р. «Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності», звільнення від кримінальної відповідальності за ст.48 КК України можливе у разі, коли особа вперше вчинила злочин невеликої або середньої тяжкості.

Крім того, згідно з роз'ясненнями, що містяться у п.18 Постанови Пленуму Верховного Суду України №7 від 04 червня 2010 року «Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки», однією з умов звільнення від кримінальної відповідальності з передбачених у ст. 48 КК України, є вчинення особою злочину вперше. Тому, особу, в діях якої вбачається повторність, реальна сукупність чи рецидив злочинів, не можна звільнити від кримінальної відповідальності на підставі ст. 48 КК України.

Зазначені вимоги закону судом не дотримані.

Так, кримінальні правопорушення, які інкримінуються обвинуваченому А. щодо умисного заподіяння середньої тяжкості тілесних ушкоджень В., яке передбачено ч.1 ст. 122 КК України, та умисне заподіяння легкого тілесного ушкодження працівникові правоохоронного органу у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків, мало місце 11.04.2014 р, тобто з дня вчинення злочину минуло більше 5 років.

Обидва кримінальні правопорушення, згідно ст. 12 КК України, відносяться до категорії злочинів середньої тяжкості.

У відповідності до вимог п. 3 ч. 1 ст. 49 КК України особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею злочину і до дня набрання вироком законної сили минуло 5 років у разі вчинення злочину середньої тяжкості.

Тобто, обвинувачений має бути звільнений від кримінальної відповідальності за вказані злочини в зв'язку з закінченням строків давності на підставі п. 3 ч.1 ст. 49 КК України.

	<p>Згідно вимогам п. 1 ч.2 ст. 284 КПК України, кримінальне провадження закривається судом у зв'язку із звільненням особи від кримінальної відповідальності.</p> <p>Відповідно до ст. 417 КПК України, суд апеляційної інстанції, встановивши обставини, передбачені ст. 284 цього Кодексу, скасовує обвинувальний вирок чи ухвалу і закриває кримінальне провадження.</p> <p>Під час апеляційного розгляду А. висловив прохання про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених п.3 ч.1 ст. 49 КК України у зв'язку із закінченням строків давності, та подав до суду письмове клопотання.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Южноукраїнський міський суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 486/1757/18 (провадження № 11-кп/812/411/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу суду про повернення прокурору обвинувального акту у кримінальному провадженні за обвинуваченням Б. у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 367 КК України, скасовано.</p> <p>Призначено новий розгляд у суді першої інстанції зі стадії підготовчого засідання.</p> <p>Під час перевірки матеріалів кримінального провадження апеляційним судом встановлено, що обвинувальний акт, складений начальником Южноукраїнського відділу Первомайської місцевої прокуратури, відповідно до вимог ст. 291 КПК України, містить, серед іншого, виклад фактичних обставини злочину, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію з посиланням на положення закону і частину статті закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення. Також в ньому зазначені анкетні дані обвинуваченої, найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер; прізвище, ім'я, по батькові та займана посада прокурора; обставини, які обтяжують чи пом'якшують покарання. До обвинувального акту додані реєстр матеріалів досудового розслідування та розписки обвинуваченої та захисника про отримання копії обвинувального акту.</p> <p>В обвинувальному акті викладаються фактичні обставини злочину, які прокурор вважає встановленими, а тому висновки суду першої інстанції про відсутність певних обставин, які, повинні обов'язково міститись в обвинувальному акті, є безпідставними.</p> <p>Щодо посилань місцевого суду на наявність в обвинувальному акті протиріч між наведеними в ньому фактичними</p>

	<p>обставинами вчинення кримінального правопорушення та формулюванням обвинувачення, в частині наявності тяжких наслідків, які обґрунтовані лише оціночною вартістю квартири, що не має причинно-наслідкового зв'язку із неотриманням дозволу органу опіки та піклування на продаж частки квартири, в якій проживає неповнолітня дитина, то вони не заслуговують на увагу, оскільки під час підготовчого судового засідання суд лише перевіряє обвинувальний акт на предмет викладення в ньому відомостей, передбачених у п. п. 1-9 ч. 2 ст. 291 КПК України.</p>
--	---

Список змінених рішень місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року

Суд, рішення якого змінено	Баштанський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 485/1562/18 (провадження № 11-кп/812/420/19) – ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок районного суду в частині призначення Ф. покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України змінено.</p> <p>Вважати Ф. засудженим за ч. 1 ст. 121 КК України з призначенням покарання у виді 5 років позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України звільнено Ф. від відбування призначеного покарання з іспитовим строком 2 роки. На підставі ст. 76 КК України, покладено на Ф, обов'язки періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації, повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання чи роботи та не виїжджати за межі України без погодження з уповноваженим органом з питань пробації.</p> <p>На підставі ч. 4 ст. 70 КК України, вирок Баштанського районного суду Миколаївської області від 06.11.2018 р. – виконувати самостійно. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>За вимогами ч. 4 ст. 70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, покарання призначається за правилами призначення покарань за сукупністю злочинів.</p> <p>Разом з тим, відповідно до п. 23 постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24.10.2003 р. «Про практику призначення судами кримінального покарання», у разі визнання особи</p>

	<p>винною у вчиненні кількох злочинів рішення про її звільнення від відбування покарання з випробуванням приймається тільки після визначення на підставі частини 1 статті 70 КК України остаточного покарання, виходячи з його виду й розміру. Коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, за який вона засуджується до покарання, що належить відбувати реально, застосування принципів поглинення, часткового чи повного складання призначених покарань не допускається. За таких умов кожний вирок виконується самостійно.</p> <p>Відповідно до правової позиції Верховного Суду, викладеної у постанові від 27.03.2018 р. по справі № 754/2749/17 та від 10.07.2018 р. по справі № 545/3663/16-к, самостійне виконання вироків є обов'язковим не лише у разі, коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, що належить відбувати реально, а й у разі, коли особа звільняється від відбування покарання з випробуванням.</p> <p>Призначаючи Ф. покарання суд не дотримався наведених норм.</p>
Суд, рішення якого змінено	Новобузький районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 481/634/18 (провадження № 11-кп/812/341/19) – ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>В порядку ст. 404 КПК України вирок суду стосовно В. змінено. Виключено з мотивувальної частини вироку посилання суду на обставину, що обтяжує покарання - вчинення В. злочину в стані алкогольного сп'яніння. В іншій частині зазначений вирок залишено без змін.</p> <p>Як вбачається з вироку, В. засуджено за ч. 2 ст. 286 КК України за те, що він керував транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння, чим порушив, крім інших, положення пунктів п. 2.9 а) ПДР України, про що зазначено у формулюванні обвинувачення. Отже, ця обставина увійшла в об'єктивну сторону складу злочину фактично як кваліфікуюча ознака, з огляду на бланкетність диспозиції усіх частин ст. 286 КК України, а тому суд не може ще раз враховувати її при призначенні покарання як таку, що його обтяжує (ч. 4 ст. 67 КК України).</p> <p>Статтею 404 КПК України щодо меж перегляду судом апеляційної інстанції визначено, що суд апеляційної інстанції переглядає судові рішення суду першої інстанції в межах</p>

	<p>апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції вправі вийти за межі апеляційних вимог, якщо цим не погіршується становище обвинуваченого.</p> <p>Тому на підставі п. 4 ч. 1 ст. 409 КПК України, враховуючи положення ч.2 ст. 404 КПК України, судове рішення підлягає зміні шляхом виключення з нього посилання як на обставину, що обтяжує покарання, вчинення В. злочину в стані алкогольного сп'яніння. Проте, дане виключення не впливає на розмір та вид призначеного покарання.</p>
Суд, рішення якого змінено	Казанківський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 470/352/18 (провадження № 11-кп/812/350/19) – ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок суду у відношенні Б. змінено.</p> <p>Виключено з резолютивної частини вироку посилання на ст. ст. 71, 72 КК України при призначенні остаточного покарання.</p> <p>Вважати Б. засудженим за ч. 3 ст. 185 КК України до 3 років позбавлення волі. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Застосовуючи ст. 71 КК України при призначенні покарання Б., суд першої інстанції дійшов невірною висновку, що обвинувачений ухилявся від відбування покарання, призначеного йому вироком від 24.03.2015 р., виходячи з того, що засуджений штраф добровільно не сплатив.</p> <p>На момент ухвалення судом першої інстанції оскаржуваного вироку відсутні дані про ухилення Б. від відбування покарання за попереднім вироком.</p> <p>З огляду на це, підстав для застосування ст. ст. 71, 72 КК України при призначенні остаточного покарання Б. не було.</p>
Суд, рішення якого змінено	Центральний районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/9823/15 (провадження № 11-кп/812/96/19) – ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок районного суду від 10 травня 2018 року відносно П. змінено. На підставі ч. 5 ст. 72 КК України (в редакції Закону України № 838-VIII від 26.11.2015 р.), зараховано обвинуваченому П. у строк покарання строк попереднього ув'язнення з 21.06.2017 р. по 28.05.2019 р. з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Як вбачається зі змісту резолютивної частини вироку, суд першої інстанції зарахував П. у строк відбування покарання строк тримання під вартою період з 31.03.2017 р. по 20.06.2017</p>

	<p>р. з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі, а з 21.06.2017 р. по день набрання вироком законної сили з розрахунку день за день.</p> <p>Відповідно до положень ч. 5 ст. 72 КК України в редакції Закону України № 838-VIII від 26.11.2015 р. зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того самого кримінального провадження, у межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення, провадиться з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.</p> <p>Відповідно Прикінцевих положень, зазначений Закон застосовується до осіб, щодо яких на момент набрання чинності цим Законом набрав законної сили обвинувальний вирок, покарання за яким не відбуто повністю.</p> <p>Із системного аналізу чинного кримінального процесуального законодавства вбачається, що якщо особа вчинила злочин до 20.06.2017 р. (включно) і щодо неї продовжували застосовуватися заходи попереднього ув'язнення після 21.06.2017 р., тобто після набрання чинності Законом України № 2046-VIII від 18.05.2017 р., то під час зарахування попереднього ув'язнення у строк покарання застосуванню підлягає ч. 5 ст. 72 КК України в редакції Закону України № 838-VIII від 26.11.2015 р.</p>
<p>Суд, рішення якого змінено</p>	<p>Южноукраїнський міський суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 486/920/17 (провадження № 11-кп/812/347/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення змінено</p>	<p>Вирок міського суду від 27 грудня 2018 року у відношенні С. змінено в частині призначення покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України.</p> <p>Вважати С. засудженим за ч. 2 ст. 289 КК України до покарання у виді позбавлення волі строком на 5 років без конфіскації майна. На підставі ст. ст. 75, 104 КК України С. звільнено від відбування призначеного покарання з випробуванням з іспитовим строком на 2 роки.</p> <p>На підставі п.п. 1,2 ч.1 ст. 76 КК України на С. покладено наступні обов'язки: періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації та повідомляти цей орган про зміну місця проживання, роботи або навчання.</p> <p>На підставі ч.4 ст. 70 КК України вирок Южноукраїнського міського суду Миколаївської області від 26 вересня 2018 року у відношенні С. виконувати самостійно. В іншій частині вирок залишено без змін.</p>

За вимогами ч. 4 ст. 70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, покарання призначається за правилами призначення покарань за сукупністю злочинів.

Відповідно до роз'яснень п. 23 постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24.10.2003 р. «Про практику призначення судами кримінального покарання», у разі визнання особи винною у вчиненні кількох злочинів рішення про її звільнення від відбування покарання з випробуванням приймається тільки після визначення на підставі частини 1 статті 70 КК України остаточного покарання, виходячи з його виду й розміру. Коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, за який вона засуджується до покарання, що належить відбувати реально, застосування принципів поглинення, часткового чи повного складання призначених покарань не допускається. За таких умов кожний вирок виконується самостійно.

Відповідно до правової позиції Верховного Суду, викладеної у Постановках від 27.03.2018 р. у справі № 754/2749/17 та від 10.07.2018 р. у справі № 545/3663/16-к, самостійне виконання вироків є обов'язковим не лише у разі, коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, що належить відбувати реально, а й у разі, коли особа звільняється від відбування покарання з випробуванням.

Призначаючи С. покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України, суд першої інстанції даних висновків Верховного Суду не врахував.

З матеріалів кримінального провадження вбачається, що злочин, передбачений ч.2 ст. 289 КК України, С. вчинив 23.06.2017 р., тобто до ухвалення вироку Южноукраїнського міського суду Миколаївської області від 26 вересня 2018 року, за яким С. засуджений за ч.3 ст. 15, ч.3 ст. 185 КК України до покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки із звільненням на підставі ст. ст. 75, 104 КК України від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком на 1 рік.

У такому випадку, остаточне покарання С. за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України не може бути визначено шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим.

	<p>Але, суд першої інстанції помилково визначив остаточне покарання С. на підставі ч.4 ст. 70 КК України шляхом поглинення менш суворого покарання за вироком Южноукраїнським міським судом Миколаївської області від 26 вересня 2018 р. більш суворим за ч.2 ст. 289 КК України, тобто допустив неправильне застосування закону про кримінальну відповідальність.</p> <p>Оскільки за вироком Южноукраїнського міського суду Миколаївської області від 26 вересня 2018 року С. призначено покарання із застосуванням ст. ст. 75, 104 КК України з випробуванням, тому при визначенні С. остаточного покарання за сукупністю злочинів на підставі ч.4 ст. 70 КК України даний вирок від 26 вересня 2018 року підлягав самостійному виконанню.</p>
--	--

**Список вироків апеляційного суду, якими скасовано (повністю/частково)
вироки місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області
за травень 2019 року**

Суд, рішення якого змінено	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/2398/17 (провадження № 11-кп/812/23/19) – вирок
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок суду відносно Г. в частині звільнення обвинуваченого від відбування основного покарання з випробуванням, з покладенням обов'язків, передбачених ст. 76 КК України – скасовано.</p> <p>Вважати Г. засудженим за ч. 3 ст. 185 КК України з призначенням покарання у виді 4 років позбавлення волі.</p> <p>Строк відбування покарання засудженому Г. рахувати з моменту приведення вироку до виконання.</p> <p>В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Вирішуючи питання про застосування ст. 75 КК України, суд має належним чином дослідити і оцінити всі обставини, які мають значення для провадження та застосувати вказані вимоги закону лише у тому разі, коли для цього є умови й підстави.</p> <p>Відповідно до положень п. 9 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24.10.2003 р. «Про практику призначення судами кримінального покарання» та вимог ч. 3 ст. 374 КПК України, призначаючи покарання та звільняючи особу від відбування покарання, суд зобов'язаний мотивувати своє рішення належним чином.</p>

	<p>Вказаних вище вимог кримінального закону суд першої інстанції, на думку апеляційного суду, не дотримався.</p> <p>Як вбачається з матеріалів кримінального провадження, Г. вчинив тяжкий злочин, раніше неодноразово судимий, в тому числі за вчинення злочинів проти власності та проти здоров'я.</p> <p>Приймаючи рішення про звільнення Г. від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України, суд першої інстанції фактично не дав оцінки цим обставинам, які в своїй сукупності свідчать про підвищену суспільну небезпеку особи Г., системний характер його протиправної поведінки, схильність до продовження злочинної діяльності та небажання ставати на шлях виправлення.</p> <p>За наведеного, висновок суду першої інстанції про можливість звільнення обвинуваченого від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України є помилковим.</p> <p>Наявність у обвинуваченого матері – Г.О., яка є інвалідом 3 групи за загальним захворюванням, не є обставиною, яка свідчить про можливість виправлення Г. без ізоляції від суспільства.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Заводський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 487/1664/17 (провадження № 11-кп/812/292/19) – вирок</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок районного суду у відношенні Б. скасовано в частині призначеного покарання.</p> <p>Ухвалено новий вирок, яким Б. за ч.4 ст. 187 КК України призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 9 років із конфіскацією всього належного йому майна.</p> <p>На підставі ч.4 ст. 70 КК України за сукупністю злочинів, шляхом часткового складання покарань за ч.4 ст. 187 КК України за даним вироком та за вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 06 лютого 2018 року Б. остаточно призначено покарання у виді позбавлення волі строком на 10 років із конфіскацією всього належного йому майна. Строк покарання обчислювати з 06.02.2018 р. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 65 КК України суд призначає покарання, враховуючи ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного та обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання. Особі, яка вчинила злочин, має бути призначене покарання, необхідне й достатнє для її виправлення та попередження нових злочинів.</p>

Однак, при призначенні покарання суд першої інстанції зазначених вимог не дотримався.

Так, судом першої інстанції недостатньо враховано дані про особу Б., який раніше був двічі судимий за вчинення тяжких корисливих злочинів (за вироками Корабельного районного суду м. Миколаєва від 29.04.2010 р. та від 28.12.2011 р.). Після звільнення з місць позбавлення волі 23.02.2016 р., через незначний час - 28.12.2016 р., знову вчинив тяжкий злочин, передбачений ч.2 ст. 186 КК України, за вчинення якого був засуджений вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 06 лютого 2018 року.

Тому, з урахуванням конкретних обставин провадження та даних про особу винного, а саме того, що останній неодноразово засуджувався за вчинення корисливих злочинів, в тому числі і до покарання у виді позбавлення волі, проте не зробив належних висновків та не став на шлях виправлення, суд вважає слушними твердження прокурора про те, що призначене Б. покарання у виді позбавлення волі у мінімальному розмірі, передбаченому кримінальним законом, не відповідає тяжкості вчиненого злочину, та є не виправдано м'яким.

Суд першої інстанції у вироку не навів переконливих доводів того, що призначене покарання буде сприяти виправленню Б. і попередженню вчинення ним нових злочинів.

Крім того, суд першої інстанції належним чином не врахував ступінь тяжкості вчиненого обвинуваченим Б. злочину, який відноситься до особливо тяжких злочинів, і обставини його вчинення, із застосуванням насильства небезпечного для життя та здоров'я потерпілого М., а також наслідки вчинення злочину, у результаті вчинення якого потерпілий отримав тяжкі тілесні ушкодження, і став інвалідом 2-ої групи.

Судом першої інстанції обвинуваченому Б. призначено покарання за ч. 4 ст. 187 КК України у мінімальному розмірі.

Однак, з огляду на особу обвинуваченого Б. та ступінь тяжкості вчиненого ним злочину, призначене Б. покарання у мінімальному розмірі є явно несправедливим через м'якість.

Призначаючи покарання за ч.4 ст. 187 КК України, суд враховує ступінь тяжкості вчиненого злочину, який є особливо тяжким, дані про особу винного, який раніше неодноразово судимий, характеризується задовільно. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання, не встановлено.

У зв'язку із чим, на думку суду, Б. слід призначити більш суворе покарання за ч.4 ст. 187 КК України, ніж призначив суд першої

	<p>інстанції, в межах санкції ч.4 ст. 187 КК України, але у меншому розмірі, ніж просить апелянт.</p> <p>Крім того, призначаючи остаточне покарання обвинуваченому Б. за сукупністю злочинів на підставі ч.4 ст. 70 КК України, суд першої інстанції обрав принцип поглинення менш суворого покарання (за вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 06 лютого 2018 року) більш суворим (яке призначено за ч.4 ст. 187 КК України).</p> <p>Однак, суд апеляційної інстанції не погоджується із таким принципом призначення покарання за сукупністю злочинів, з огляду на наступне.</p> <p>Враховуючи дані про особу винного, характер злочинів, що входять до сукупності, форму вини й мотиви вчинення кожного з них, тяжкість їх наслідків, суд вважає, що обвинуваченому Б. на підставі ч.4 ст. 70 КК України за сукупністю злочинів слід призначити остаточне покарання за іншим принципом призначення покарання за сукупністю злочинів, ніж призначив суд першої інстанції, а саме, за принципом часткового складання призначених покарань за даним вироком та за вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 06 лютого 2018 року.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Центральний районний суд міста Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 490/9199/18 (провадження № 11-кп/812/466/19) – вирок</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок районного суду від 4 березня 2019 року відносно К. в частині звільнення його від відбування покарання з випробуванням скасовано. Ухвалено в цій частині свій вирок.</p> <p>Вважати К. засудженим за частиною 2 статті 185 та частиною 2 статті 186 КК України із призначеним покаранням, із застосуванням положень частини 1 статті 70 КК України, у виді позбавлення волі строком на 5 (п'ять) років.</p> <p>Строк покарання К. обчислювати з часу його затримання після звернення вироку до виконання. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Згідно положенням частини 1 статті 75 КК України, суд може прийняти рішення про звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі на строк не більше 5 (п'яти) років, якщо, враховуючи тяжкість злочину, особу винного та інші обставини справи, дійде висновку про можливість виправлення засудженого без відбування покарання.</p>

Відповідно до роз'яснень, які містяться в пункту 9 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24 жовтня 2003 року «Про практику призначення судами кримінального покарання», рішення суду про звільнення обвинуваченого від відбування покарання з випробуванням має бути мотивованим, при цьому необхідно враховувати не тільки дані про особу обвинуваченого і обставини, які пом'якшують покарання і свідчать про можливість його виправлення без відбування покарання, але й ступінь тяжкості вчиненого злочину, виходячи із особливостей і обставин його вчинення.

Згідно з роз'ясненнями, які містяться в абзаці 1 пункту 3 вказаної постанови Пленуму Верховного Суду України, визначаючи ступінь тяжкості вчиненого злочину, суди повинні виходити з класифікації злочину (статті 12 КК України), а також із особливостей конкретного злочину й обставин його вчинення (форма вини, мотив і мета, спосіб, стадія вчинення, кількість епізодів злочинної діяльності, роль кожного із співучасників, якщо злочин вчинено групою осіб, характер і ступінь тяжкості наслідків, що настали, тощо).

Мотивуючи можливість застосування до обвинуваченого положення статті 75 КК України, суд першої інстанції у вирокі вказав ті ж обставини, що і при призначенні Кириченку Б.Р. покарання. При цьому дійшов висновку, що застосування статті 75 КК України буде відповідати особі Кириченка Б.Р. та буде необхідним і достатнім для його виправлення та переховування.

Проте, на думку суду апеляційної інстанції, таке рішення суд першої інстанції прийняв без достатніх підстав, з порушенням вимог статі 75 КК України та статі 374 КПК України, без урахуванням зазначених вище роз'яснень Верховного Суду України, оскільки вказані кримінальні правопорушення К. вчинено з мотивів, породжених його антисоціальним способом життя, і свідчать про те, що обвинувачений не бажає ставати на шлях виправлення, має намір продовжувати злочинну діяльність та є суспільно небезпечним для оточуючих.

Також, фактично поза увагою суду першої інстанції залишилися вчинення ним 4-х епізодів грабежу та 1 епізоду крадіжки майна фізичних осіб у громадському місці.

Окрім того, недостатньою мірою враховано, що злочини, передбачені частиною 2 статті 186 КК України, відповідно до статті 12 КК України є тяжкими.

Поза увагою суду першої інстанції залишилося також те, що обвинувачений К. будучи працездатною особою ніде не працює,

	<p>обрав для себе вчинення корисливих злочинів як засіб існування.</p> <p>Судом першої інстанції не достатньо враховано також суспільну небезпечність вчинених обвинуваченим злочинів, обставин та способу їх вчинення та наслідки.</p>
--	---

Список скасованих рішень місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області за травень 2019 року за результатами розгляду скарг на ухвали слідчих суддів

Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/2768/19 (провадження № 11-сс/812/299/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу слідчого судді, якою задоволено клопотання слідчого СВ Заводського відділу поліції ГУ НП в Миколаївській області та накладено арешт на майно вилучене у ході проведення особистого обшуку у П. скасовано. Постановлено нову ухвалу.</p> <p>Клопотання слідчого задоволено частково. Накладено арешт на майно вилучене у ході проведення особистого обшуку у П.</p> <p>Є слушними доводи апеляційної скарги захисника щодо необґрунтованого накладення арешту на автомобіль та ланцюжок із металу жовтого кольору.</p> <p>Так, як вбачається з матеріалів кримінального провадження, у ході проведення досудового розслідування встановлено, що із різних офісних приміщень П. були здійснені крадіжки грошових коштів та ноутбуків.</p> <p>Факт викрадення П. ланцюжка з металу жовтого кольору досудовим слідством не встановлено.</p> <p>Окрім того, ні з клопотання слідчого ні з ухвали слідчого судді не вбачається, що викрадене майно П. перевозив саме в автомобілі, а також застосовував зазначений автомобіль саме для вчинення злочину.</p> <p>З огляду на наведене, будь яких даних про те, що зазначене майно було предметом чи знаряддям вчинення кримінального правопорушення, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, матеріали судового та кримінального проваджень не містять.</p>

	<p>Однак, слідчий суддя на вказані обставини не звернув увагу та прийняв необґрунтоване рішення про накладення арешту на вказане майно.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/632/19 (провадження № 11-сс/812/298/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу слідчого судді про продовження строку відсторонення підозрюваного Н. від посади скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою у задоволенні клопотання прокурора відділу прокуратури Миколаївської області про продовження строку відсторонення від посади Н. відмовлено.</p> <p>Звертаючись до суду з клопотанням про продовження строку відсторонення Н. від посади до 2 місяців, прокурор вказав на необхідність виконання ряду слідчих (розшукових) та процесуальних дій, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none">- встановити інших причетних осіб до вчинення кримінальних правопорушень;- виконати ухвали слідчого судді Заводського районного суду м. Миколаєва на проведення тимчасового доступу до оригіналів документів, що перебувають у володінні банківських та державних установ;- витребувати з ГУ ДФС у Одеській області вичерпну інформацію;- встановити та допитати осіб, що працюють на ТОВ за фактом відомих їм подробиць постачання до складських приміщень молочної продукції та подальшого його транспортування до комунального виробничого підприємства по організації харчування у навчальних закладах;- отримати результати досліджень продукції під виглядом вершкового масла та сиру твердого з ДП «Херсонстандартметрологія»;- отримати результати досліджень продукції під виглядом сиру кисломолочного з ДП «Миколаївстандартметрологія»;- після отримання зазначених результатів досліджень призначити судову експертизу харчових продуктів;- отримати після розсекречення з Миколаївського апеляційного суду ухвали слідчого судді про надання дозволу на проведення негласних слідчих та розшукових дій;- виконати інші слідчі, процесуальні дії та оперативно-розшукові заходи, у проведенні яких виникне необхідність.

**Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду
(щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)**

	<p>Отже, шляхом проведення зазначених процесуальних дій досудовим розслідуванням мають бути встановлені певні обставини кримінального провадження.</p> <p>Разом з тим, прокурором не наведено підстав, які б вказували не те, що перебування або відсторонення Н. від займаної посади будь-яким чином впливатиме на продовження злочинної діяльності, хід досудового розслідування, зокрема, проведення необхідних в ході досудового розслідування процесуальних дій та їх результати, судовий розгляд, незаконно впливати на свідків, у тому числі, підпорядкованих йому працівників, та інших учасників кримінального провадження.</p> <p>З огляду на викладене, зазначені в клопотанні прокурора доводи та підстави для продовження відсторонення Н. від посади, не знайшли свого підтвердження під час апеляційного розгляду справи.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/1954/19 (провадження № 11-сс/812/336/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 15 травня 2019 року у відношенні П. скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого СУ ГУНП в Миколаївській області задоволено частково. Застосовано до П. запобіжний захід – домашній арешт, у певний час доби: з 22.00 год. до 06.00 год., на строк до 15 липня 2019 року включно з покладенням обов'язків:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з 20.00 год. до 06.00 год. не залишати місце свого проживання; - прибувати за першою вимогою до слідчого, прокурора та суду; - не відлучатися із населеного пункту, в якому проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора та суду; - повідомляти слідчого, прокурора та суд про зміну свого місця проживання; - утримуватися від спілкування зі свідками у даному кримінальному провадженні; - здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну. <p>Для забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього процесуальних обов'язків, а також запобігання наявним ризикам, можливо визначити заборону підозрюваному залишати житло у певний період доби, а не цілодобово. На</p>

	думку суду, за таких умов може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий звернувся із клопотанням. Також, потреби досудового розслідування виправдовують саме такий ступінь втручання у права і свободи П.
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/1954/19 (провадження № 11-сс/812/337/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 15 травня 2019 року у відношенні Д. скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого СУ ГУНП в Миколаївській області задоволено частково.</p> <p>Застосовано до Д. запобіжний захід – домашній арешт, у певний час доби: з 22.00 год. до 06.00 год., на строк до 15 липня 2019 року включно з покладенням обов’язків:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з 22.00 год. до 06.00 год. не залишати місце свого проживання; - прибувати за першою вимогою до слідчого, прокурора та суду; - не відлучатися із населеного пункту, в якому проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора та суду; - повідомляти слідчого, прокурора та суд про зміну свого місця проживання; - утримуватися від спілкування зі свідками у даному кримінальному провадженні; - здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в’їзд в Україну. <p>Для забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього процесуальних обов’язків, а також запобігання наявним ризикам, можливо визначити заборону підозрюваному залишати житло у певний період доби, а не цілодобово. На думку суду, за таких умов може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий звернувся із клопотанням. Також, потреби досудового розслідування виправдовують саме такий ступінь втручання у права і свободи Д.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/1954/19 (провадження № 11-сс/812/338/19) – ухвала

В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 15 травня 2019 року у відношенні Х. скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого СУ ГУНП в Миколаївській області задоволено частково.</p> <p>Застосовано до Х. запобіжний захід – домашній арешт у певний час доби: з 22.00 год. до 06.00 год., на строк до 15 липня 2019 року включно з покладенням наступних обов’язків:</p> <ul style="list-style-type: none">- з 22.00 год. до 06.00 год. не залишати місце свого проживання;- прибувати за першою вимогою до слідчого, прокурора та суду;- не відлучатися із населеного пункту, в якому проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора та суду;- повідомляти слідчого, прокурора та суд про зміну свого місця проживання;- утримуватися від спілкування зі свідками у даному кримінальному провадженні;- здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в’їзд в Україну. <p>Для забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього процесуальних обов’язків, а також запобіганню наявним ризикам, можливо визначити заборону підозрюваному залишати житло у певний період доби, а не цілодобово.</p> <p>На думку суду, за таких умов може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий звернувся із клопотанням. Також, потреби досудового розслідування виправдовують саме такий ступінь втручання у права і свободи Х.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 487/1954/19 (провадження № 11-сс/812/339/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 15 травня 2019 року у відношенні Ш. скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого СУ ГУНП в Миколаївській області задоволено частково. Застосовано до Ш. запобіжний захід – домашній арешт, у певний час доби: з 22.00 год. до 06.00 год., на строк до 15 липня 2019 року включно з покладенням обов’язків:</p> <ul style="list-style-type: none">- з 20.00 год. до 06.00 год. не залишати місце свого проживання;- прибувати за першою вимогою до слідчого, прокурора та суду;

	<ul style="list-style-type: none"> - не відлучатися із населеного пункту, в якому проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора та суду; - повідомляти слідчого, прокурора та суд про зміну свого місця проживання; - утримуватися від спілкування зі свідками у даному кримінальному провадженні; - здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну. <p>Для забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього процесуальних обов'язків, а також запобігання наявним ризикам, можливо визначити заборону підозрюваному залишати житло у певний період доби, а не цілодобово. На думку суду, за таких умов може бути виконане завдання, для виконання якого слідчий звернувся із клопотанням. Також, потреби досудового розслідування виправдовують саме такий ступінь втручання у права і свободи Ш.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Заводський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа <u>№ 487/3210/19</u> (провадження <u>№ 11-сс/812/357/19</u>) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 29 квітня 2019 року скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою відмовлено в задоволенні клопотання заступник начальника СВ Заводського ВП ГУНП в Миколаївській області про накладення арешту на майно, яке належить ТОВ «С» на підставі Свідоцтва про право власності на нерухоме майно, а саме-нежитлове приміщення, шляхом заборони розпоряджання, перетворення, відчуження вказаного майна, проведення аукціонів з продажу цього майна.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p>

Виходячи з положень частини 1 статті 170 КПК України, арештом майна є тимчасове, до скасування у встановленому цим Кодексом порядку, позбавлення за ухвалою слідчого судді або суду права на відчуження, розпорядження та/або користування майном, щодо якого існує сукупність підстав чи розумних підозр вважати, що воно є доказом злочину, підлягає спеціальній конфіскації у підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб, конфіскації у юридичної особи, для забезпечення цивільного позову, стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди, можливої конфіскації майна. Арешт майна скасовується у встановленому цим Кодексом порядку.

Згідно положень статті 173 КПК України, при вирішенні питання про арешт майна слідчий суддя повинен врахувати:

- 1) правову підставу для арешту майна;
- 2) можливість використання майна як доказу у кримінальному провадженні;
- 3) наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення або суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність;
- 3-1) можливість спеціальної конфіскації майна;
- 4) розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, неправомірної вигоди, яка отримана юридичною особою;
- 5) розумність та співрозмірність обмеження права власності завданням кримінального провадження;
- 6) наслідки арешту майна для підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб.

Відповідно до положень статті 2 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», провадження у справах про банкрутство регулюється цим Законом, Господарським процесуальним кодексом України, іншими законодавчими актами України.

Вказаних вимог закону слідчий суддя не дотримався.

Постановою Господарського суду від 2 лютого 2016 року ТОВ «С» визнано банкрутом за ознаками статті 95 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

За такого, до таких правовідносин застосовуються норми Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», норми Господарського процесуального кодексу та інших законодавчих

	<p>актів України, які регулюють провадження в справі про банкрутство.</p> <p>Відповідно до пункту 7 частини статті 38 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», з дня прийняття господарським судом постанови про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури скасовується арешт, накладений на майно боржника, визнаного банкрутом, чи інші обмеження щодо розпорядження майном такого боржника. Накладення нових арештів або інших обмежень щодо розпорядження майном банкрута не допускається.</p> <p>Тобто, накладення арешту щодо розпорядження майном банкрута не допускається, учасники у справі про банкрутство, враховуючи положення зазначених нормативних актів, які регулюють процес банкрутства, мають відповідні способи захисту, у тому числі, оскаржити дії ліквідатора, інших суб'єктів цього процесу, визнати торги недійсними, і т.д.</p> <p>Висновки слідчого судді про необхідність накладення арешту на майно ТОВ «С», яке визнано банкрутом, шляхом заборони розпоряджання, перетворення, відчуження вказаного майна, проведення аукціонів з продажу цього майна, наявність ризиків, передбачених абзацом 2 частини 1 статті 170 КПК України, не ґрунтуються на вимогах закону.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Заводський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 487/271/19 (провадження № 11-сс/812/265/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу слідчого судді від 08 квітня 2019 року скасовано. Постановлено в частині нову ухвалу.</p> <p>Задоволено клопотання начальника СВ Заводського ВП ГУНП в Миколаївській області та направлено підозрюваного Ф. для проведення стаціонарної комплексної судової психолого-психіатричної експертизи, строком до 06 червня 2019 року.</p> <p>В іншій частині ухвалу слідчого судді залишено без змін.</p> <p>Як вбачається з матеріалів кримінального провадження, слідчим відділом Заводського ВП ГУНП в Миколаївській області здійснюється досудове слідство у кримінальному провадженні відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 190 КК України.</p>

	<p>У даному кримінальному провадженні проведено амбулаторну судово-психіатричну експертизу осудності підозрюваного Ф. Згідно висновку судово-психіатричної експертизи Ф. потребує проведення стаціонарної комплексної судової психолого-психіатричної експертизи.</p> <p>01.04.2019 року ухвалою слідчого судді Заводського районного суду м. Миколаєва строк досудового розслідування у кримінальному провадженні продовжено до 17.07.2019 року.</p> <p>За таких обставин у вказаному кримінальному провадженні слідчим подано до слідчого судді клопотання про проведення стаціонарної комплексної судової психолого-психіатричної експертизи осудності підозрюваного Ф.</p> <p>Однак, приймаючи рішення про направлення підозрюваного Ф. для проведення стаціонарної комплексної судової психолого - психіатричної експертизи слідчим суддею не враховано, що порядок вирішення питання про направлення особи до медичного закладу для проведення стаціонарної психіатричної експертизи врегульований ч. 2 ст. 509 КПК України, якою визначено, що особа направляється до відповідного медичного закладу на строк не більше двох місяців, таке клопотання вирішується у порядку, передбаченому для подання та розгляду клопотань щодо обрання запобіжних заходів, тобто за загальними нормами передбаченими главою 18 КПК України.</p> <p>Разом з тим, в порушення вимог ст. 509 КПК України слідчий суддя, приймаючи рішення про направлення Ф. для проведення стаціонарної комплексної судової психолого - психіатричної експертизи, не визначив строк на який підозрюваного належить направити до вказаного медичного закладу.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Ленінський районний суд міста Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 489/1951/19 (провадження № 11-сс/812/311/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу слідчого судді про відмову у поновленні строку на подання скарги на постанову слідчого про закриття кримінального провадження скасовано. Матеріали по скарзі В. на постанову слідчого про закриття кримінального провадження направлено до Ленінського районного суду м. Миколаєва для розгляду.</p> <p>Згідно з ч. 1 ст. 304 КПК України, скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора, передбачені ч. 1 ст. 303 цього Кодексу, можуть бути подані особою протягом десяти</p>

днів з моменту прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності.

Частиною 2 ст. 304 КПК України передбачено, що скарга повертається, якщо вона подана після закінчення строку, передбаченого частиною першою цієї статті, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення.

Повертаючи скаргу В., слідчий суддя прийшов до висновку про те, що нею пропущено строк на оскарження бездіяльності слідчого, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку. При цьому, у резолютивній частині ухвали постановлено відмовити у поновленні строку подання скарги.

Таким чином, апеляційний суд приходять до висновку, що судом першої інстанції при розгляді скарги В. – допущені суперечності між мотивувальною та резолютивною частиною ухвали, тобто допущено істотне порушення вимог процесуального закону, яке перешкоджало слідчому судді ухвалити законне та обґрунтоване рішення, що є підставою для скасування ухвали та направлення матеріалів на новий розгляд в суд першої інстанції.

Відповідно до п. 18 ч. 1 ст. 3, ч. 3 ст. 26 КПК України, слідчий суддя здійснює у порядку, передбаченому цим Кодексом, судовий контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні шляхом вирішення питань, винесених на його розгляд сторонами та віднесених до його повноважень цим Кодексом.

Відповідно ч. 1 ст. 306 КПК України, скарги на рішення слідчого розглядаються слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду, передбаченими статтями 318 – 380 цього Кодексу з урахуванням положень глави 28.

За вимогами ч. 6 ст. 304, ч. 2 ст. 309, ст. 392 КПК України, ухвали слідчого судді про повернення скарги можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.

Відповідно до ч. 3 ст. 407 КПК України, за наслідками апеляційного розгляду за скаргою на ухвали слідчого судді суд апеляційної інстанції має право: 1) залишити ухвалу без змін; 2) скасувати ухвалу і постановити нову ухвалу.

В даному випадку слідчий суддя рішення про повернення скарги прийняв з порушенням вказаних вимог закону, внаслідок чого скарга заявника фактично залишилась нерозглянутою, а тому, апеляційний суд позбавлений

	<p>можливості розглянути по суті скаргу В. на постанову слідчого про закриття кримінального провадження та постановити свою ухвалу без розгляду її уповноваженим судом першої інстанції, оскільки таким чином буде порушено засади кримінального провадження, а саме, засади законності та забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, що є неприпустимим.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	<u>Справа № 489/7189/18 (провадження № 11-сс/812/300/19) – ухвала</u>
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу слідчого судді про відмову в задоволенні скарги Б скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою постанову слідчого СВ про закриття кримінального провадження скасовано.</p> <p>Зобов'язано слідчого СВ вчинити дії щодо перевірки обставин кримінального провадження, передбаченого ч. 1 ст. 367 КК України.</p> <p>З матеріалів провадження вбачається, що як слідчий так і слідчий суддя дійшли передчасних висновків про відсутність складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 367 КК України.</p> <p>З огляду на наведене, апеляційний суд доходить висновку, що слідчим СВ не вжито всіх можливих заходів для проведення всебічного, повного та неупередженого розслідування кримінального провадження,</p> <p>Окрім цього відповідно до вимог ч. 5 ст. 110 КПК України, постанову слідчого, прокурора складається з 1) вступної частини, яка повинна містити відомості про: місце і час прийняття постанови; прізвище, ім'я, по батькові, посаду особи, яка прийняла постанову; 2) мотивувальної частини, яка повинна містити відомості про: зміст обставин, які є підставами для прийняття постанови; мотиви прийняття постанови, їх обґрунтування та посилання на положення цього Кодексу; 3) резолютивної частини, яка повинна містити відомості про: зміст прийнятого процесуального рішення; місце та час (строки) його виконання; особу, якій належить виконати постанову; можливість та порядок оскарження постанови.</p> <p>Вказаним вимогам кримінального процесуального закону постанову слідчого про закриття кримінального провадження не відповідає, оскільки з її змісту неможливо встановити всіх обставин кримінального провадження.</p>

Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/2076/19 (провадження № 11-сс/812/254/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу слідчого судді про зміну запобіжного заходу підозрюваному Б. скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою у задоволенні клопотання захисника З. про зміну запобіжного заходу підозрюваному Б. відмовлено.</p> <p>Системний аналіз норм кримінально-процесуального закону дає підстави вважати, що в порядку ст. 201 КПК України може бути змінено запобіжний захід з одного, передбачено в ч.1 ст. 176 КПК України на інший, з цього ж переліку.</p> <p>Разом з тим, ухвалою слідчого судді Центрального районного суду м. Миколаєва застосований до Б. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою на інший не змінений, лише було зменшено, раніше визначений як альтернативний запобіжний захід, розмір застави з 2 689,400 (два мільйони шістьсот вісімдесят дев'ять тисяч чотириста) гривень до 1344700 (один мільйон триста сорок чотири тисячі сімсот) гривень. Таким чином, слідчий суддя прийняв рішення, яке не передбачене кримінальним процесуальним законом.</p> <p>Відповідно до вимог п.18 ст. 3 КПК України слідчий суддя - це суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому КПК, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні. Тобто, за змістом вказаної норми однією з головних функцій слідчого судді є насамперед здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів учасників кримінального провадження під час досудового розслідування.</p> <p>За положеннями ч.3 ст. 26 КПК України слідчий суддя, суд у кримінальному провадженні вирішують лише ті питання, що винесені на їх розгляд сторонами та віднесені до їх повноважень цим Кодексом. Тобто, враховуючи сферу дії принципу диспозитивності, процесуальний закон чітко зазначає у який спосіб суд, слідчий суддя вирішують питання. Таким чином, слідчий суддя має вирішувати питання, які віднесені до його повноважень процесуальним законом і саме в спосіб, передбачений процесуальними нормами.</p> <p>Натомість, зменшивши раніше визначений розмір застави, застосований до підозрюваного як альтернативний запобіжний захід при обрані запобіжного заходу у вигляді тримання під</p>

	вартою, при відсутності процесуального способу розгляду і вирішення даного питання, слідчий суддя місцевого суду, діючи поза межами своїх повноважень, фактично змінив рішення слідчого судді про застосування до Б. запобіжного заходу, зазначивши при цьому про ухвалення ним рішення, щодо зміни запобіжного заходу в порядку ст. 201 КПК України.
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд міста Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/859/15-к (провадження № 11-сс/812/340/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу слідчого судді від 25.04.2019 року про відмову у відкритті провадження за скаргою М. скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою матеріали скарги направлено до Центрального районного суду м. Миколаєва для розгляду в порядку ст. ст. 303-307 КПК України.</p> <p>Мотивуючи прийняте рішення, слідчий суддя послався на вимоги ч.1 ст. 303 КПК України, якою встановлений вичерпний перелік рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування.</p> <p>Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України, на який посилається апелянт, передбачена можливість оскарження заявником бездіяльності слідчого або прокурора, зокрема, бездіяльності слідчого, прокурора, яка полягає у нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений цим Кодексом строк.</p> <p>Слідчий суддя зазначив, що законом не передбачена можливість оскарження бездіяльності слідчого, яка полягає у ненаданні копій постанов про закриття кримінального провадження.</p> <p>З таким рішенням колегія суддів не погоджується з огляду на наступне.</p> <p>Відповідно до вимог ч. 6 ст. 284 КПК України, копія постанови слідчого про закриття кримінального провадження надсилається заявнику, потерпілому, прокурору. Прокурор протягом двадцяти днів з моменту отримання копії постанови має право її скасувати у зв'язку з незаконністю чи необґрунтованістю. Постанова слідчого про закриття кримінального провадження також може бути скасована прокурором за скаргою заявника, потерпілого, якщо така скарга подана протягом десяти днів з моменту отримання заявником, потерпілим копію постанови.</p>

Отже, відповідно до вимог ч.6 ст. 284 КПК України копія постанови про закриття кримінального провадження повинна бути надіслана заявнику, та ця постанова у встановлений законом строк може бути ним оскаржена.

Оскільки у скарзі потерпілий М. зазначає про бездіяльність слідчого, що полягає у ненаданні копії постанов про закриття кримінальних провадження, що позбавляє його можливості оскаржити цю постанову, враховуючи положення ч.6 ст. 9 КПК України, загальні засади кримінального провадження - верховенство права та доступ до правосуддя, є достатні підстави вважати, що така бездіяльність слідчого може бути оскаржена в порядку, передбаченому п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України.

З ухвали слідчого судді вбачається, що М. отримав постанову про закриття кримінального провадження 11.09.2014 року.

В матеріалах провадження міститься повідомлення від 30.08.2014 року потерпілому М. про закриття кримінального провадження, однак даних про те, що потерпілий отримав копію зазначеної постанови матеріали провадження не містять.

Метою проведення щомісячного аналізу є виявлення порушень, які були допущені суддями судів першої інстанції під час відправлення правосуддя.

Отже, **вирок суду першої інстанції було скасовано через невідповідність його змісту вимогам ст. ст. 370, 374 КПК України.**

У формі вироку викладається судове рішення, в якому суд вирішує обвинувачення по суті (ч. 1 ст. 369 КПК України). Тільки обвинувальним вироком суд може визнати особу винною у вчиненні кримінального правопорушення та піддати її кримінальному покаранню (ч. 1 ст. 62 Конституції України, ч. 1 ст. 17 КПК України). Як і будь-яке судове рішення, вирок суду повинен бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є вирок, ухвалений компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених КПК України. Обґрунтованим є вирок, ухвалений судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до ст. 94 КПК України. Вмотивованим є вирок, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення (ст. 370 КПК України). І якщо законність вироку є відображенням дотримання судом вимог Конституції України, КПК України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства, то обґрунтованість, як і вмотивованість, відображає підсумки процесуальної діяльності суду з точки зору їх переконливості, доведеності конкретними фактами, доводами, можливості стати підставами конкретних рішень.

Мали місце випадки, коли в матеріалах справи був відсутній журнал судового засідання.

Пункт 7, частини 2, ст. 412 КПК України абсолютно однозначно передбачає, що відсутність в матеріалах справи журналу судового засідання є істотним порушенням вимог кримінально-процесуального закону і безумовною підставою для скасування вищим судом рішення ухваленого нижчим судом при розгляді апеляційної скарги.

Провадження за нововиявленими обставинами здійснюється судом в порядку Глави 34 КПК України.

Статтею 459 КПК України передбачені підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими обставинами.

Відповідно до ст. 460 КПК України учасники судового провадження мають право подати заяву про перегляд за нововиявленими обставинами судового рішення суду будь-якої інстанції, яке набрало законної сили.

Заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами має відповідати вимогам, передбаченим ст. 462 КПК України.

За змістом ст. 464 КПК України, суддя, отримавши заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, перевіrivши її на відповідність вимогам ст. 462 КПК України, приймає рішення про відкриття кримінального провадження за нововиявленими обставинами. Якщо заява про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами не оформлена згідно з вимогами, передбаченими ст. 462 КПК України, застосовуються правила ч. 3 ст. 429 КПК України, **яка передбачає підстави для її повернення.**

З огляду на вимоги ст. ст. 464, 429, 467 КПК України, відмова у відкритті провадження за заявою про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами законодавством не передбачена.

За результатами аналізу судових рішень встановлено існування випадків порушення норм КПК, **які призвели до неналежного забезпечення права на захист.**

Забезпечення обвинуваченому права на захист згідно зі ст. 129 Конституції України є основною засадою судочинства, а відповідно до ст. 7 Кримінального процесуального кодексу України віднесено до загальних засад кримінального провадження.

Стаття 59 Конституції України проголошує право кожного на правову допомогу та вільний вибір захисника своїх прав, а ст. 63 Конституції України закріплює право на захист підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного.

У ст. 20 КПК, що розкриває зміст забезпечення права на захист як загальної засади кримінального провадження, закріплено право підозрюваного, обвинуваченого, виправданого, засудженого на захист, яке полягає у наданні йому можливості надати усні або письмові пояснення з приводу підозри чи обвинувачення; право збирати і подавати докази; брати особисту участь у кримінальному провадженні; користуватись правовою допомогою захисника; реалізовувати інші процесуальні права, передбачені КПК.

Відповідно до ст. 29 КПК кримінальне провадження здійснюється державною мовою. Сторона обвинувачення, слідчий суддя та суд складають процесуальні документи державною мовою.

Слідчий суддя, суд, прокурор, слідчий забезпечують учасникам кримінального провадження, які не володіють чи недостатньо володіють державною мовою (не можуть розуміти мову або вільно нею розмовляти), право давати показання, заявляти клопотання і подавати скарги, виступати в суді рідною або іншою мовою, якою вони володіють, користуючись у разі необхідності послугами перекладача в порядку, передбаченому КПК, у тому числі ст. 68 КПК.

При розгляді кримінального провадження, учасник якого не володіє чи недостатньо володіє державною мовою, суд повинен враховувати правові позиції ЄСПЛ. Право на безоплатну допомогу перекладача застосовується не лише до усних виступів на судовому розгляді, а й до документальних матеріалів та досудового провадження. Зокрема, кожен, кого обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, хто не розуміє мову, яка використовується в суді, або не розмовляє нею, має право на отримання безоплатної допомоги перекладача, що здійснює письмовий і усний переклад усіх тих документів чи заяв у провадженні проти нього, розуміти які йому необхідно або які потрібно оголосити на суді мовою, що там використовується, для того, щоб здійснити своє право на справедливий судовий розгляд (п. 48 рішення ЄСПЛ від 28 листопада 1978 року у справі «Лудіке, Белкасем і Коч проти ФРН»). Однак не можна вважати, що п. 3 (е) ст. 6 Конвенції вимагає письмового перекладу всіх письмових доказів чи офіційних документів, що є у провадженні. Допомога перекладача має бути такою, щоб забезпечити розуміння підсудним справи проти нього і ведення свого захисту, зокрема завдяки тому, що через перекладача він може висувати на розгляд суду свою версію подій (п. 74 рішення ЄСПЛ від 19 грудня 1989 року у справі «Камазінські проти Австрії»). Також з огляду на необхідність забезпечення реальності та ефективності права, гарантованого п. 3 (е) ст. 6 Конвенції, обов'язок компетентних органів не обмежується призначенням перекладача, а у випадку попередження їх за конкретних обставин може також розширюватися, включаючи встановлення певного контролю за належною якістю перекладу (пункти 33 і 36 рішення від 30 травня 1980 по справі «Артіко проти Італії»).

Суди в основному виконували вимоги КПК стосовно обов'язкової участі захисника у кримінальному провадженні щодо осіб, які не володіють мовою, якою ведеться кримінальне провадження. Проте під час проведення узагальнення виявлено випадки порушення судами зазначених вище вимог кримінального процесуального закону.